

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХЕРСОНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

*Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції*

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ НАУКОВІ СТУДІЇ
2023**

28 квітня 2023 року

м. Херсон-Кропивницький, Україна

УДК 005:339.9(043.2)

Рекомендовано до друку
Вченою радою економічного факультету
Херсонського державного аграрно-економічного університету
(протокол № 10 від « 29 » травня 2023 р.)

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ НАУКОВІ СТУДІЇ 2023: матеріали всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (28 квітня 2023 р., м. Херсон-Кропивницький) / за ред. Н. В. Кириченко, Д. В. Сачко та ін. Херсон-Кропивницький, 2023. 183 с.

Матеріали конференції містять дослідницькі здобутки молодих вчених України, отримані у різних галузях науки: економіки, обліку та оподаткування, публічного управління та адміністрування, менеджменту, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу тощо. Конференція покликана сприяти комунікації, обміну досвідом та результатами наукових напрацювань, обговорення актуальних питань економіки, фінансів, підприємництва, бізнесу та управління, впливу на них інформаційних технологій, євроінтеграції, умов воєнного становища та інше.

Для здобувачів вищої освіти, науковців та фахівців.

Матеріали збірника подаються в авторській редакції та друкуються мовою оригіналу

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, географічних назв, цитат та інших відомостей несуть автори публікацій. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

Відповідальний за випуск – в.о. декана економічного факультету, к.е.н., доцент Кириченко Н. В.

Технічний редактор: к.і.н., старший викладач кафедри публічного управління та права Сачко Д. В.

Розповсюдження і тиражування матеріалів без офіційного дозволу Херсонського державного аграрно-економічного університету заборонено!

© Колектив авторів, 2023
© ХДАЕУ, 2023

ЗМІСТ

ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Денисюк А.П., Яворська В.О. Економічна сутність та класифікація деривативних контактів	7
Євтушенко А.С., Яворська В.О. Роль і функції фондових бірж на ринках капіталу	9
Дуда І.А., Кириченко А.В. Електронна комерція в Україні в умовах сучасних викликів	11
Єфремов А.О., Бойко Л.О. «Зелена» енергетика – пріоритетна галузь економіки у післявоєнний період	13
Желуденко І.О., Кириченко А.В. Основні види стратегій біржової торгівлі	15
Зубік Д.В., Бойко Л.О. Інновації в Агробізнесі як засіб відновлення економіки України	17
Кузнецова Т.Д. Становлення та розвиток циркулярної економіки	20
Ліштван О.О., Повод Т.М. Роль та місце бюджетів у забезпеченні стабільності під час війни	24
Луцюк О.Л. Розвиток міжнародного лізингу в Україні	28
Кульпач Х.М., Яворська В.О. Тенденції міжнародної біржової торгівлі	30
Манько Х.В., Кириченко А.В. Розвиток фондового біржового ринку	32
Осіпова В.С., Повод Т.М. Теоретичні аспекти формування місцевих фінансових інститутів	34
Остапчук М.О., Кириченко А.В. Розвиток товарного біржового ринку	38
Микитас А.С., Повод Т.М. Перспективи економічного відновлення регіонів	40
Щепетко Б.М. Корпоративне підприємництво: сутність та напрями розвитку	43

НАУКОВА СТУДІЯ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

Лопушенко І.П., Шепель І.В. Гуманітарна допомога: організаційні аспекти, документування, облік та оподаткування	47
Могильна Е.Є., Скрипник С.В. Специфіка обліку і оподаткування електронного бізнесу	51

Сложинська С.С., Сакун А.Ж. Звіт про управління – зміни в період дії воєнного стану	54
Чернега К.М., Коваль С.В. Методи обліку і контролю витрат у виробництві продукції рослинництва	58

ВИКЛИКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЗМІН

Бочкарьова К.С. Важливість формування професійної компетентності у майбутніх фахівців економічної галузі у контексті глобалізаційних змін	62
Цишевська О.В., Варнавська І.В. Основні ознаки психологічного вигорання викладачів	65
Жижко З.Ю. Фізична активність майбутніх фахівців економічної галузі як запорука якісної професійної підготовки	68
Консул Т.С. Соціально-психологічні аспекти розвитку професійних компетентностей у здобувачів вищої освіти	70
Онщенко І.І. Щодо важливості формування правової компетентності майбутніх фахівців економічної галузі у контексті глобалізаційних змін	73

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Бутенко А.Д., Ковальов Д.В. Довійськовий стан та перспективи поствоєнної відбудови економічного потенціалу Херсонської області	78
Клименко А.С., Ковальов Д.В. Довійськовий стан та перспективи поствоєнної відбудови природного потенціалу Херсонської області	82
Кошуба Д.І., Аверчева Н.О. Підвищення ролі малого бізнесу у післявоєнній відбудові аграрної сфери України	85
Куртучанова А.О., Ковальов Д.В. Довійськовий стан та перспективи поствоєнної відбудови поселенського потенціалу Херсонської області	89
Ластовська В.Я., Аверчева Н.О. Імплементация досвіду розвинених країн у підвищенні ролі малого бізнесу в Україні	92
Мазуренко В.І., Аверчева Н.О. Напрями розвитку інфраструктури аграрного ринку в Україні	96
Сипко Д.М., Аверчева Н.О. Розвиток товару і товарного виробництва за сучасних умов	99

Назарова А.Д., Аверчева Н.О. Європейський курс на «зелену економіку» у вирішенні економічної проблеми зростання потреб та обмеженості ресурсів	103
Остапюк К.А., Ковальов Д.В. Довійськовий стан та перспективи поствоєнної відбудови людського потенціалу Херсонської області	107
Сальгаб К.Ш., Ковальов Д.В. Довійськовий стан та перспективи поствоєнної відбудови соціального потенціалу Херсонської області	111

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ ТА ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ, ВИКЛИКИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ

Баранова К.А., Шаумян О.Г. Реалії індустрії туризму у воєнний період	115
Бутенко А.Д., Миргородська О.Л. Основні типи рекреаційних закладів Івано-Франківської області України	118
Лупов І.І., Бойко В.О. Формування конкурентного потенціалу туристичних підприємств України у поствоєнних умовах	122
Рзаєва Е.Р., Шаумян О.Г. Особливості туристичного бізнесу в Україні	125

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА

Воробйова А.О., Скібіна Т.І. Актуальні питання етики державних службовців в контексті державного управління	128
Капрелова А.Р., Новікова М.М. Інституції забезпечення охорони комерційної таємниці та ноу-хау в ЄС	132
Малашицька А.В., Сачко Д.В. Інформаційні платформи як інструмент сучасного публічного управління	135
Марецька Н.О., Гладенко О.М. Поняття та зміст операцій ООН з підтримки міжнародного миру	138
Кунтій Є.М., Сачко Д.В. Нормативно-правове регулювання електронного документообігу в органах місцевого самоврядування	141
Остапюк К.А., Скібіна Т.І. Мова та релігія – виклики національній безпеці України	144

<i>МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ, АГРОБІЗНЕСІ ТА МЕНЕДЖМЕНТІ</i>	
Баранова К.А., Карнаушенко А.С. Переваги зміни алгоритму консенсусу з PROOF-OF-WORK (POW) на PROOF-OF-STAKE (POS) у світі криптовалют	148
Лисак А.А., Боліла С.Ю. Роль інновацій в сучасному світі	150
Васильчук Д.Ю., Білоусова Т.П. Імітаційне моделювання як метод дослідження ринку	153
Григорюк О.І., Жосан Г.В. Поняття діджиталізації менеджменту сучасних підприємств в умовах повоєнного стану	156
Ларжевська В.П., Жосан Г.В. Інвестиції як ключова складова ревіталізації деокупованих територій	159
Лупов І.І. Розвиток перспективних криптовалют	161
Лі В.Е., Білоусова Т.П. Застосування моделі рівноважної ціни Еванса	163
Лисак А.А., Кириченко Н.В. Особливості стратегічного управління підприємствами в умовах повоєнного стану	166
Новак В.С., Жосан Г.В. Прогнозування розвитку діджитал-технологій у галузі управління	170
Рзаєва Е.Р. Вплив криптовалюти на світову економіку	173
Фесенець В.С., Лобода О.М. Система захисту економічної безпеки підприємництва	177
Чепура М.М., Кириченко Н.В. Особливості соціально-етичного маркетингу в умовах воєнного та повоєнного періодів	180

3. Рудакевич М.І. Професійна етика державних службовців: теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління: монографія. В.: Астон, 2007. 428 с.

4. Войтенко А.Б., Якобчук В.П., Пугачова Н.С. Професійна етика державного службовця в контексті публічного управління. Державне управління: удосконалення та розвиток. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1581> (дата звернення: 11.04.2023)

Національне агентство України з питань державної служби: Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування від 05.08.2016 № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#n13> (дата звернення: 11.04.2023)

Капрелова А.Р. – здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня,
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Новікова М.М. – к.ю.н., доцент, Херсонський державний аграрно-
економічний університет

ІНСТИТУЦІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ ТА НОУ-ХАУ В ЄС

Право інтелектуальної власності Європейського Союзу представляє собою (по відношенню до інших галузей) новою галуззю права, яка досить інтенсивно розвивається, охоплюючи все нові і нові сфери, у тому числі й комерційної таємниці та ноу-хау. Це пояснюється важливістю питання правового захисту комерційної таємниці та ноу-хау, оскільки ЄС виступає об'єднанням держав, що в першу чергу має під собою економічне підґрунтя. Відповідно, належна система правової охорони інтелектуальної власності дає можливість розвиватися інтелектуальному потенціалу ЄС та, сприяє розвитку інноваційних підприємств.

Реалізацію правової політики у сфері інтелектуальної власності й, у тому числі, охорони комерційної таємниці та ноу-хау забезпечують

Міждисциплінарні наукові студії 2023

спеціально уповноважені інституції. Серед них ми, відповідно до загальновідомого розподілу у сфері управління, виділимо інституції з загальною юрисдикцією та спеціальною юрисдикцією.

Інституції з загальною юрисдикцією мають на меті формування основних засад правового регулювання інтелектуальної власності, а також мають окремі права щодо здійснення контролю у сфері інтелектуальної власності. До них ми віднесемо Європейський Парламент, Раду ЄС та Європейську комісію. До спеціальних інституцій, діяльність яких безпосередньо пов'язана зі сферою інтелектуальної власності, слід віднести Європейське патентне відомство (ЕРО), Європейське відомство з інтелектуальної власності (ЕUIPO) та Європейську службу підтримки прав інтелектуальної власності.

Європейське патентне відомство є патентним бюро Європи, створене з метою підтримки інновацій, конкурентоспроможності та економічного зростання на території Європи. До його послуг входить пошук та експертиза європейських патентних заявок та міжнародних заявок, які подаються у відповідності до Договору про патентну кооперацію. Відомство також відповідає за розгляд заперечень, які подаються проти європейських патентів та апеляційні звернення. До компетенції Відомства входить також і надання патентної інформації, зокрема видача дублікатів європейських патентних документів на підставі Європейського патентного реєстру [1].

Європейське відомство з інтелектуальної власності (ЕUIPO) забезпечує реєстрацію торговельних марок та промислових зразків ЄС і надає підприємствам та громадянам виключні права на їх захист на всій території Союзу шляхом подання єдиної заявки. Офіс Відомства розташований у місті Аліканте, Іспанія. При Відомстві створено два колегіальні органи - Правління (до 2016 року відоме як Адміністративна Рада) та Бюджетний комітет, до яких входять представники країн-членів ЄС, Європейської комісії та Європейського парламенту.

Європейська служба підтримки інтелектуальної власності – це служба, що керується Європейською радою з інновацій та Виконавчим агентством з малих та середніх підприємств (EISMEA). Вона підтримує транскордонні малі та середні підприємства й дослідницьку діяльність для управління, поширення та оцінки технологій та інших прав інтелектуальної власності та активів інтелектуальної власності на рівні ЄС. Нею забезпечується широкий спектр інформаційних матеріалів, гаряча лінія для безпосередньої підтримки інтелектуальної власності, а також навчання на місцях та в онлайн-режимі. Основна мета Європейської служби підтримки інтелектуальної власності полягає в підтримці зростання потенціалу інтелектуальної власності по всьому спектру практики: від усвідомлення до стратегічного використання та успішної експлуатації [2].

Однак, питання збереження комерційної таємниці, у тому числі й ноу-хау, більше стосується діяльності самих компаній. Відповідно до положень Директиви Європейського Парламенту і Ради 2016/943 про захист нерозкритих ноу-хау і комерційної інформації (комерційних таємниць) від їх неправомірного придбання, використання і розголошення [3] державам-членам слід визначитися самостійно з політикою щодо комерційної таємниці та її цінностей. Водночас, Директива підкреслює цінність такої інформації і вимагає встановити практику роботи з документацією, яка містить інформацію, що є комерційною таємницею. Також висвітлюючи окремі аспекти договірних зобов'язань щодо нерозголошення, неконкуренції та відсутності домагань, які мають покладатися на працівників, які працюють на суб'єктів, що володіють комерційною таємницею, Директива пропонує можливі схеми захисту шляхом внесення змін у трудові договори та розширення практики національних судів з питання захисту [4].

Таким чином, ми можемо говорити про те, що питання захисту комерційної таємниці та ноу-хау наразі не входить до компетенції конкретних органів, які б займалися питанням охорони комерційної таємниці

та ноу-хау. Механізм захисту, у своїй більшості, формується на рівні національного законодавства та практики національних судів.

Використана література

1. IP Network. Strategic driver / European Union Intellectual Property Office. URL: <https://euipo.europa.eu/ohimportal/strategic-drivers/ipnetwork/european-cooperation> (дата звернення 18.04.2023 року)
2. The European IP Helpdesk. URL: <https://www.iprhelpdesk.eu/home> (дата звернення 19.04.2023 року)
3. Directive (EU) 2016/943 of the European Parliament and of the Council of 8 June 2016 on the protection of undisclosed know-how and business information (trade secrets) against their unlawful acquisition, use and disclosure. URL: <https://www.wipo.int/wipolex/ru/text/423032> (дата звернення 19.04.2023 року).
4. Brinck Coreena, Risks and rewards of trade secrets in Europe. URL: <https://www.zacco.com/blog/articles/risks-and-rewards-of-trade-secrets-in-europe/> (дата звернення 20.04.2023 року).

Малашицька А.В. – здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня, Херсонський державний аграрно-економічний університет
Сачко Д.В. – к.і.н, Херсонський державний аграрно-економічний університет

ІНФОРМАЦІЙНІ ПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Цифрові технології, інтернет, великі обсяги інформації та переважно доступність до неї повністю трансформують взаємовідносини між органами публічної влади та суспільством. Значно важливими стають інноваційні технології, а отже, і необхідність розробки та впровадження у життя різноманітних інформаційних платформ.